

TEMAT: **Uratuj komuś życie.**

Uczniowie klas pierwszych wzięli udział w prelekcji poświęconej organizacji akcji pozyskania dawców szpiku kostnego.

Prelekcje prowadziła pani Paulina Bugiel z Wojewódzkiej Stacji Krwiodawstwa w Katowicach.

- Uratować komuś życie możesz również TY!

- W jaki sposób?

- To proste.

Nie musisz być strażakiem, policjantem, lekarzem.

Wystarczy, że ofiarujesz swój szpik.

W Polsce, co roku, około 12 tysięcy osób zapada na białaczki i inne choroby układu krwiotwórczego.

Dla wielu z nich jedyną szansą na wyleczenie jest przeszczep szpiku od zdrowego dawcy.

Autogeniczny przeszczep (chory jest dawcą i biorcą) - często jest mało skuteczny.

Przeszczep allogeniczny od dawcy rodzinnego możliwy jest jedynie w 1 przypadków.

Alternatywą są allogeniczni dawcy niespokrewnieni.

Tym dawcą możesz być TY !!!

Decyzją Ministra Zdrowia z dnia 14.03.2011r. Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Katowicach uzyskało pozwolenie na wykonywanie czynności polegających na pozyskiwaniu dawców allogenicznych szpiku - tj. na prowadzenie

Ośrodka Dawców Szpiku (ODS).

Ośrodek Dawców Szpiku mieści się w siedzibie Centrum Krwiodawstwa w Katowicach przy ulicy Raciborskiej 15.

W roku 2006 w Polsce rozpoczął działanie Centralny Rejestr Niepokrewnionych Dawców Szpiku i Krwi Pępowinowej - działający przy Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnym ds. Transplantacji „POLTRANSPLANT” (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 kwietnia 2006r. w sprawie centralnego rejestru niepokrewnionych dawców szpiku i krwi pępowinowej Dz.U. Nr 79 poz. 557).

Rejestr honorowych dawców szpiku zawiera dane osobowe wraz z wynikami badań genetycznych potencjalnych dawców. Zasoby polskich rejestrów przesyłane są do bazy komputerowej Światowego Banku Szpiku (Bone Marrow Donor Worldwide – BMDW) w Leiden (Holandia). Dane osoby wpisanej do Rejestru Niepokrewnionych Dawców Szpiku i Krwi Pępowinowej są zakodowane numerem identyfikacyjnym i pilnie strzeżone. Do ośrodków transplantacyjnych tylko w takiej formie są przekazywane informacje. Rejestr czuwa nad bezpieczeństwem danych dawców i jest za nie odpowiedzialny.

Światowy Bank Szpiku skupia 64 rejestry z 44 krajów świata i gromadzi informacje o ponad 14,5 mln potencjalnych dawców komórek krwiotwórczych.

Szansa na zgodność w antygenach zgodności tkankowej (HLA) dwóch niepokrewnionych osób jest niska, waha się od 1:100 do 1:1 000 000 - w przypadku rzadko występujących antygenów.

Uwaga! Potencjalny dawca szpiku może zgłosić się tylko do jednego rejestru.

Procedura poszukiwania niepokrewnionego dawcy dla konkretnego pacjenta obejmuje przeszukanie bazy światowej, zawierającej wszystkie istniejące rejestry. Jeśli ta sama osoba będzie w 2 lub 3 rejestrach spowoduje to błędy w wynikach przeszukiwania.

Każdy region geograficzny, każda populacja, ma charakterystyczne dla niego zestawienia antygenów HLA, dlatego najłatwiej dla polskiego chorego znaleźć dawcę

z Polski.

Geny układu HLA (human leukocyte antigens) - HLA I i HLA II klasy to najważniejsze białka odpowiadające za zgodność tkanek dawcy i biorcy, decydujące o utrzymaniu się lub odrzuceniu przeszczepu.

Oddawanie szpiku to w zasadzie pobranie macierzystych komórek krwiotwórczych (komórek pnia) - mających zdolność samoodnawiania się, rozmnażania i różnicowania się we wszystkie linie komórkowe szpiku.

Macierzyste komórki krwiotwórcze można pozyskać:

- drogą aspiracji z jam szpikowych kości talerzy biodrowych (w znieczuleniu ogólnym) - obecnie rzadziej stosowana metoda;
- drogą aferezy (separacji) z krwi obwodowej, po uprzedniej stymulacji farmakologicznej (czynnikami wzrostu) - metoda częściej stosowana;
- z krwi pępowinowej po porodzie.